

บทที่ 5

ความต้องการและความเต็มใจจะจ่ายในการปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่า

ผลการวิจัยในบทนี้ จะนำเสนอเป็น 4 ส่วน คือ ความต้องการปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่า ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่าและผลกระทบด้านต่างๆ จากคลองแม่ข่า ความเต็มใจจะจ่ายในการปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่าและการดำเนินการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย และความเห็นเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียชุมชน รายละเอียดในการนำเสนอมีดังนี้

5.1 ความต้องการปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่า

ความต้องการปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่า ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์จากน้ำในคลองแม่ข่า การได้รับผลกระทบจากน้ำแม่ข่าเน่าเสีย จำนวนชั่วโมงที่ได้รับผลกระทบ ความจำเป็นของการมีโครงการปรับปรุงคุณภาพน้ำแม่ข่า ความต้องการปรับปรุงคุณภาพน้ำแม่ข่า และการได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นจากคลองแม่ข่า ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะแสดงถึงเหตุและผลของความต้องการปรับปรุงคุณภาพน้ำแม่ข่าของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) การใช้ประโยชน์จากน้ำแม่ข่า จากตารางที่ 5.1 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ทั้งหมดไม่มีการใช้ประโยชน์จากน้ำแม่ข่า ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในตำบลป่าแดดส่วนใหญ่ไม่มีการใช้ประโยชน์จากน้ำแม่ข่า คิดเป็นร้อยละ 77 มีเพียงร้อยละ 23 เท่านั้นที่มีการใช้ประโยชน์จากน้ำแม่ข่า

ตารางที่ 5.1 การใช้ประโยชน์จากน้ำแม่ข่าของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การใช้ประโยชน์	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์	826	100.0	151	77.4
มีการนำมาใช้ประโยชน์ (ด้านการเกษตร)	-	-	41	22.6
รวม	826	100.0	195	100.0

(2) การได้รับผลกระทบจากคลองแม่ข่าแม่น้ำเสียว จากตารางที่ 5.2 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ไม่ได้รับผลกระทบจากคลองแม่ข่าแม่น้ำเสียว คิดเป็นร้อยละ 67 มีเพียงร้อยละ 33 เท่านั้นที่ได้รับผลกระทบ โดยได้รับผลกระทบด้านกลิ่นเหม็นของน้ำแม่ข่าแม่น้ำเสียวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในตำบลป่าแดดส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากคลองแม่ข่าแม่น้ำเสียว คิดเป็นร้อยละ 53 โดยได้รับผลกระทบด้านกลิ่นเหม็นของน้ำแม่ข่าแม่น้ำเสียวมากที่สุดเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 24 รองลงมาคือ ผลกระทบด้านการใช้ประโยชน์จากน้ำแม่ข่าลดลง คิดเป็นร้อยละ 21

ตารางที่ 5.2 การได้รับผลกระทบจากคลองแม่ข่าแม่น้ำเสียวของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และตำบลป่าแดด

การได้รับผลกระทบ	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับผลกระทบ	556	67.3	92	47.2
ได้รับผลกระทบ	270	32.7	103	52.8
- กลิ่นเหม็น	159	19.3	47	24.1
- เสียทัศนียภาพ	46	5.6	5	2.3
- ยุงเยอะ	48	5.8	10	5.2
- การใช้ประโยชน์จากน้ำลดลง	17	2.0	41	21.2
รวม	826	100.0	195	100.0

(3) จำนวนชั่วโมงที่ครัวเรือนได้รับผลกระทบจากคลองแม่ข่าต่อวัน จากตารางที่ 5.3 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ครัวเรือนได้รับผลกระทบจากคลองแม่ข่าน้อยกว่า 5 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 11 รองลงมาคือ ระหว่าง 5 – 10 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 10 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในเขตตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่ครัวเรือนได้รับผลกระทบจากคลองแม่ข่าระหว่าง 17-22 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 14 รองลงมาคือ ระหว่าง 5-10 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 12 โดยจำนวนชั่วโมงที่ได้รับผลกระทบเฉลี่ยทั้ง 2 พื้นที่ เท่ากับ 11 ชั่วโมงต่อวัน

ตารางที่ 5.3 จำนวนชั่วโมงที่ได้รับผลกระทบจากคลองแม่ข่ายของตัวอย่างในเขตเทศบาลนคร
เชียงใหม่และตำบลป่าแดด

จำนวนชั่วโมงที่ได้รับผลกระทบต่อวัน	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ชั่วโมง	87	10.5	14	7.2
5 – 10 ชั่วโมง	79	9.6	24	12.3
11 – 16 ชั่วโมง	19	2.3	19	9.7
17 – 22 ชั่วโมง	20	2.4	27	13.8
มากกว่า 22 ชั่วโมง	65	7.9	19	9.8
ไม่ตอบ/ไม่ให้ความเห็น	556	67.3	92	47.2
รวม	826	100.0	195	100.0
จำนวนชั่วโมงที่ได้รับผลกระทบเฉลี่ย	11.2 ชั่วโมง		10.5 ชั่วโมง	

(4) ความจำเป็นที่ต้องมีโครงการปรับปรุงคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่าย จากตารางที่ 5.4 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความจำเป็นที่ต้องมีโครงการปรับปรุงคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่าย คิดเป็นร้อยละ 90 และ 95 ตามลำดับ และเห็นว่าจะทำให้น้ำสะอาดขึ้น/ใช้ประโยชน์ได้เพิ่มขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29 และ 35 รองลงมาคือทำให้กลิ่นเน่าเหม็นลดลง คิดเป็นร้อยละ 25 และ 30 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.4 ความจำเป็นที่ต้องมีโครงการปรับปรุงคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่ายของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

ความจำเป็นที่ต้องมีโครงการฯ	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่จำเป็น	79	9.6	10	5.1
จำเป็น เพราะ	747	90.4	185	94.9
- น้ำสะอาดขึ้น/ใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น	235	28.5	69	35.4
- กลิ่นเน่าเหม็นลดลง	210	25.4	58	29.7
- ทศณียภาพของเมืองดีขึ้น	192	23.2	21	10.8
- ยุ่งลดลง	110	13.3	37	19.0
รวม	826	100.0	195	100.0

(5) ความต้องการให้มีการปรับปรุงคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่า จากตารางที่ 5.5 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการปรับปรุงคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่า คิดเป็นร้อยละ 96 และ 98 ตามลำดับ และต้องการให้ปรับปรุงให้อยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานและความสวยงามของเมือง(ไม่มีสีค้ำค้ำและกลิ่นเหม็น) และสามารถใช้ในการเกษตรกรรมได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69 และ 65 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.5 ความต้องการให้มีการปรับปรุงคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่าของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

ความต้องการให้มีการปรับปรุงฯ	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องการปรับปรุง	35	4.2	4	2.0
ต้องการปรับปรุง	791	95.8	191	98.0
- ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานและความสวยงามของเมือง (ไม่มีสีค้ำค้ำ และกลิ่นเหม็น) และสามารถใช้ในการเกษตรกรรมได้	573	69.4	127	65.2
- เพื่อการอุปโภค(ซักล้างในครัวเรือนได้)	218	26.4	64	32.8
รวม	826	100.0	195	100.0

(6) การได้รับประโยชน์จากการปรับปรุงคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่า จากตารางที่ 5.6 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าจะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการปรับปรุงคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่า คิดเป็นร้อยละ 67 และ 68 ตามลำดับ และเห็นว่าประโยชน์ที่จะได้รับมากที่สุด คือ น้ำสะอาดขึ้น/ใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 22 และ 28 รองลงมาคือ กลิ่นเหม็นลดลง คิดเป็นร้อยละ 19 และ 22 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.6 การได้รับประโยชน์จากการปรับปรุงคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่าของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การได้รับประโยชน์	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับประโยชน์	271	32.8	63	32.3
ได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น	555	67.2	132	67.7
- น้ำสะอาดขึ้น/ใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น	179	21.7	55	28.2
- กลิ่นเหม็นลดลง	156	18.8	43	22.1
- ทศนียภาพของเมืองดีขึ้น	127	15.4	19	9.7
- ยุงลดลง	93	11.3	15	7.7
รวม	826	100.0	195	100.0

5.2 ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่า และผลกระทบด้านต่างๆ จากคลองแม่ข่า

ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่า และผลกระทบด้านต่างๆ จากคลองแม่ข่า ประกอบด้วยข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะน้ำในคลองแม่ข่าในปัจจุบัน สาเหตุที่ทำให้น้ำในคลองแม่ข่าเน่าเสีย ผลกระทบจากน้ำในคลองแม่ข่าเน่าเสียที่มีต่อคนในชุมชน ดินและการใช้ที่ดิน แหล่งน้ำธรรมชาติ พืช และสัตว์ การฟื้นฟูคลองแม่ข่า และวิธีการลงโทษผู้ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับในการรักษาคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่า ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) ลักษณะน้ำในคลองแม่ข่าในปัจจุบัน จากตารางที่ 5.7 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าลักษณะน้ำในคลองแม่ข่าในปัจจุบันสกปรกมาก สีดำคล้ำ ขุ่นเป็นตะกอน และมีกลิ่นเน่าเหม็นตลอดปี ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เลย คิดเป็นร้อยละ 63 และ 64 ตามลำดับ รองลงมาเห็นว่าสกปรก สีดำคล้ำ ขุ่นเป็นตะกอน และมีกลิ่นเน่าเหม็นในฤดูแล้ง ไม่ค่อยมีการใช้ประโยชน์อะไร คิดเป็นร้อยละ 29 และ 28 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.7 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะน้ำในคลองแม่ข่าในปัจจุบันของตัวอย่างในเขตเทศบาลนคร
เชียงใหม่และตำบลป่าแดด

ลักษณะน้ำในคลองแม่ข่าในปัจจุบัน	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สกปรกมาก สีดำคล้ำ ขุ่นเป็นตะกอน และมีกลิ่นเน่าเหม็นตลอดปี ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เลย	522	63.2	125	64.1
สกปรก สีดำคล้ำ ขุ่นเป็นตะกอน และมีกลิ่นเน่าเหม็นในฤดูแล้ง ไม่ค่อยมีการใช้ประโยชน์อะไร	238	28.8	54	27.7
สกปรก สีคล้ำ นำไปใช้ประโยชน์ในด้านเกษตรกรรมเท่านั้น	66	8.0	16	8.2
รวม	826	100.0	195	100.0

(2) สาเหตุที่ทำให้น้ำในคลองแม่ข่าเน่าเสีย จากตารางที่ 5.8 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าสาเหตุหลักที่ทำให้น้ำในคลองแม่ข่าเน่าเสีย คือ มีการทิ้งขยะ/ของเสียลงในคลอง คิดเป็นร้อยละ 84 และ 87 ตามลำดับ ส่วนสาเหตุรองลงมา คือ มีการระบายน้ำเสียลงคลองแม่ข่าโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 83 และ 85 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.8 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้น้ำในคลองแม่ข่าเน่าเสียของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น*	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีการทิ้งขยะ/ของเสียลงในคลอง	694	84.0	169	86.7
มีการระบายน้ำเสียลงโดยตรง	687	83.2	166	85.1
มีวัชพืชทำให้คลองตื้นเขิน	131	15.9	26	13.3
การลู่กล้าคลองแม่ข่า	49	5.9	12	6.2
รวม	826	100.0	195	100.0

หมายเหตุ : * ตอบได้หลายข้อ

(3) ผลกระทบจากน้ำในคลองแม่ข่าเน่าเสียต่อคนในชุมชน จากตารางที่ 5.9 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าผลกระทบหลักที่มีต่อคนในชุมชน คือ กลิ่นเหม็นรบกวน คิดเป็นร้อยละ 87 และ 89 ตามลำดับ รองลงมาคือ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงและเชื้อโรค คิดเป็นร้อยละ 55 และ 37 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.9 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากน้ำในคลองแม่ข่าเน่าเสียที่มีต่อคนในชุมชนของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น*	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีผลกระทบ	86	10.4	19	9.7
กลิ่นเหม็นรบกวน	718	86.9	174	89.2
เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง และเชื้อโรค	451	54.6	73	37.4
สารพิษตกค้าง/พยาธิ	395	47.8	56	28.7
รวม	826	100.0	195	100.0

หมายเหตุ : * ตอบได้หลายข้อ

(4) ผลกระทบจากน้ำในคลองแม่ข่าเน่าเสียต่อดินและการใช้ที่ดิน จากตารางที่ 5.10 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่า ผลกระทบหลักที่มีต่อดินและการใช้ที่ดิน คือ ดินเสื่อมคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 58 และ 46 ตามลำดับ รองลงมาคือ มีสารพิษตกค้างในดิน คิดเป็นร้อยละ 35 และ 36 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.10 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากน้ำในคลองแม่ข่าเน่าเสียที่มีต่อดินและการใช้ที่ดินของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น*	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีผลกระทบ	258	31.2	55	28.2
ดินเสื่อมคุณภาพ	481	58.2	89	45.6
มีสารพิษตกค้างในดิน	289	35.0	70	35.9
การใช้ประโยชน์ที่ดินลดลง	274	33.2	47	24.1
กระทบต่อราคาที่ดิน	21	2.5	34	17.4
รวม	826	100.0	195	100.0

หมายเหตุ : * ตอบได้หลายข้อ

(5) ผลกระทบจากน้ำในคลองแม่ข่าแม่น้ำเสียต่อแหล่งน้ำธรรมชาติ จากตารางที่ 5.11 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าผลกระทบหลักที่มีต่อแหล่งน้ำธรรมชาติ คือ การซึมลงไปผสมกับแหล่งน้ำใต้ดินทำให้มีการใช้ประโยชน์ลดลง คิดเป็นร้อยละ 66 และ 60 ตามลำดับ รองลงมาคือ การไหลเข้าไปผสมกับแหล่งน้ำผิวดินทำให้การใช้ประโยชน์ลดลง คิดเป็นร้อยละ 39 และ 34 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.11 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากน้ำในคลองแม่ข่าแม่น้ำเสียที่มีต่อแหล่งน้ำธรรมชาติของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น*	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีผลกระทบ	220	26.6	77	39.5
ซึมลงไปผสมกับแหล่งน้ำใต้ดินทำให้การใช้ประโยชน์ลดลง	545	66.0	116	59.5
ไหลเข้าไปผสมกับแหล่งน้ำผิวดินทำให้การใช้ประโยชน์ลดลง	321	38.9	66	33.9
รวม	826	100.0	195	100.0

หมายเหตุ : * ตอบได้หลายข้อ

(6) ผลกระทบจากน้ำในคลองแม่ข่าแม่น้ำเสียต่อพืช จากตารางที่ 5.12 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าผลกระทบหลักที่มีต่อพืช คือ มีสารพิษตกค้าง คิดเป็นร้อยละ 53 และ 49 ตามลำดับ รองลงมาคือ การเจริญเติบโตชะงัก คิดเป็นร้อยละ 47 และ 43 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.12 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากน้ำในคลองแม่ข่าแม่น้ำเสียที่มีต่อพืชของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น*	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีผลกระทบ	297	36.0	75	38.5
มีสารพิษตกค้าง	439	53.2	96	49.2
การเจริญเติบโตชะงัก	385	46.6	84	43.1
ผลผลิตลดลง	361	43.7	58	29.7
รวม	826	100.0	195	100.0

หมายเหตุ : * ตอบได้หลายข้อ

(7) ผลกระทบจากน้ำในคลองแม่ข่าเน่าเสียต่อสัตว์น้ำ จากตารางที่ 5.13 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าผลกระทบหลักที่มีต่อสัตว์น้ำคือ มีสารพิษตกค้าง คิดเป็นร้อยละ 53 และ 54 ตามลำดับ รองลงมาคือ การเจริญเติบโตชะงัก คิดเป็นร้อยละ 47 และ 45 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.13 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากน้ำในคลองแม่ข่าเน่าเสียที่มีต่อสัตว์น้ำของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น*	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีผลกระทบ	290	35.1	75	38.5
มีสารพิษตกค้าง	438	53.0	105	53.9
การเจริญเติบโตชะงัก	387	46.9	87	44.6
สัตว์น้ำมีปริมาณลดลง	315	38.1	82	42.0
รวม	826	100.0	195	100.0

หมายเหตุ : * ตอบได้หลายข้อ

(8) การฟื้นฟูคลองแม่ข่า จากตารางที่ 5.14 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าวิธีการหลักในการฟื้นฟูคลองแม่ข่าคือ ไม่ทิ้งขยะ/ของเสียลงคลองแม่ข่า คิดเป็นร้อยละ 76 ส่วนวิธีการรองลงมา ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลเห็นว่าคือ การปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าของน้ำแม่ข่า คิดเป็นร้อยละ 66 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในตำบลป่าแดดเห็นว่าคือ มีการบำบัดน้ำเสียจากบ้านเรือน/สถานประกอบการก่อนปล่อยลงคลองแม่ข่า คิดเป็นร้อยละ 69

ตารางที่ 5.14 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการฟื้นฟูคลองแม่ข่าของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น*	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ทิ้งขยะ/ของเสียลงคลองแม่ข่า	626	75.8	147	75.4
มีการขุดลอกคูคลอง	431	52.2	121	62.0
มีการบำบัดน้ำเสียจากบ้านเรือน/สถานประกอบการก่อนปล่อยลงคลองแม่ข่า	533	64.5	134	68.7
ออกกฎข้อบังคับห้ามประชาชนปล่อยน้ำเสียลงคลองแม่ข่า	454	55.0	128	65.6
ปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าของคลองแม่ข่า	544	65.9	106	54.4
รวม	826	100.0	195	100.0

หมายเหตุ : * ตอบได้หลายข้อ

(9) วิธีการลงโทษผู้ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับในการรักษาคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่า จากตารางที่ 5.15 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เห็นว่าวิธีการหลักในการลงโทษผู้ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับ คือ การปรับเป็นเงิน คิดเป็นร้อยละ 55 และเห็นว่าให้นำเงินที่ได้จากการปรับนั้นมาดำเนินการในการรักษาคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่า รองลงมาคือ ให้ผู้นำชุมชนกล่าวตักเตือน คิดเป็นร้อยละ 39 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าวิธีการหลักในการลงโทษคือ ให้ผู้นำชุมชนกล่าวตักเตือน คิดเป็นร้อยละ 56 รองลงมาคือ การปรับเป็นเงิน คิดเป็นร้อยละ 40

ตารางที่ 5.15 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการลงโทษผู้ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับในการรักษาคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่าของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปรับเป็นเงิน	451	54.6	78	40.0
ให้ผู้นำชุมชนว่ากล่าวตักเตือน	326	39.5	110	56.4
ให้ขุดลอกคลองแม่ข่า	40	4.8	7	3.6
จำคุก	9	1.1	-	-
รวม	826	100.0	195	100.0

5.3 ความเต็มใจจะจ่ายในการปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่า และการดำเนินการจัดเก็บค่า ธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย

5.3.1 ความเต็มใจจะจ่ายในการปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่า

ความเต็มใจจะจ่ายในการปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่า ประกอบด้วย ความเต็มใจจะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย อัตราค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียในการปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่า และเกณฑ์การพิจารณาในการจ่ายค่าธรรมเนียม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) ความเต็มใจจะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่า จากตารางที่ 5.16 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ที่เต็มใจจะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่าในเขตเทศบาลและตำบลป่าแดดนั้น มีเพียงร้อยละ 46 และ 41 ตามลำดับ ส่วนที่เหลือไม่เต็มใจจะจ่าย คิดเป็นร้อยละ 54 และ 59 ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ให้เหตุผลเนื่องจากเสียภาษีไปแล้ว คิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมาคือ เป็นหน้าที่ของเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 29 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่ให้เหตุผลเนื่องจากเป็นหน้าที่ของเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมาคือ ไม่ได้ระบายน้ำเสียลงในระบบรวบรวมน้ำเสียของเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 26

ตารางที่ 5.16 ความเต็มใจจะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่าของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

ความเต็มใจจะจ่ายค่าบำบัดน้ำเสีย	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เต็มใจจะจ่าย	378	45.8	80	41.0
ไม่เต็มใจจะจ่าย เพราะ *	448	54.2	115	59.0
- เสียภาษีไปแล้ว	253	30.6	35	18.0
- เป็นหน้าที่ของเทศบาล	236	28.6	61	31.3
- ไม่ได้ระบายน้ำเสียลงในระบบรวบรวมน้ำเสียของเทศบาล	41	5.0	50	25.6
- มีระบบบำบัดน้ำเสียเอง	15	1.8	2	1.0
- อื่นๆ (รายได้น้อย, ไม่มีเงิน)	125	15.1	19	9.7
รวม	826	100.0	195	100.0

หมายเหตุ : * ตอบได้หลายข้อ

(2) อัตราค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียในการปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่าจากระดับปัจจุบันที่ไม่สามารถทำอะไรได้เลย จนอยู่ในระดับที่ไม่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวและความสวยงามของเมือง (ไม่มีสีค้ำค้ำและกลิ่นเหม็น) และใช้เพื่อการเกษตรกรรมได้ จากตารางที่ 5.17 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เต็มใจจะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 บาท คิดเป็นร้อยละ 28 และ 18 รองลงมาคือ ระหว่าง 51-100 บาท คิดเป็นร้อยละ 13 และ 15 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.17 อัตราค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียในการปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่าจากระดับปัจจุบันที่ไม่สามารถทำอะไรได้เลย จนอยู่ในระดับที่ไม่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวและความสวยงามของเมือง (ไม่มีสีค้ำค้ำและกลิ่นเหม็น) และใช้เพื่อการเกษตรกรรมได้ ของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

อัตราค่าธรรมเนียม	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 บาท	233	28.2	35	18.0
51 - 100 บาท	108	13.1	29	14.8
101 – 150 บาท	13	1.6	10	5.1
มากกว่า 150 บาท	24	2.9	6	3.1
ไม่ตอบ/ไม่ให้ความเห็น	448	54.2	115	59.0
รวม	826	100.0	195	100.0

(3) อัตราค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียในการปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่าจากระดับปัจจุบันที่ไม่สามารถทำอะไรได้เลย จนอยู่ในระดับที่สามารถใช้เพื่อการอุปโภค (ซักล้างในครัวเรือนได้) จากตารางที่ 5.18 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เต็มใจจะจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 บาท คิดเป็นร้อยละ 22 และ 17 รองลงมาคือระหว่าง 51-100 บาท คิดเป็นร้อยละ 17 และ 16 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.18 อัตราค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียในการปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่าจากระดับปัจจุบันที่ไม่สามารถทำอะไรได้เลย จนอยู่ในระดับที่สามารถใช้เพื่อการอุปโภค (ซักล้างในครัวเรือนได้) ของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

อัตราค่าธรรมเนียม	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 บาท	181	22.0	33	16.9
50 – 100 บาท	144	17.4	31	15.9
101 - 150 บาท	15	1.8	7	3.6
มากกว่า 150 บาท	38	4.6	9	4.6
ไม่ตอบ/ไม่ให้ความเห็น	448	54.2	115	59.0
รวม	826	100.0	195	100.0

(4) เกณฑ์การพิจารณาในการจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่า จากตารางที่ 5.19 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ส่วนใหญ่พิจารณาจากความต้องการให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 32 รองลงมาคือ รายได้ของครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 29 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่พิจารณาจากรายได้ของครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 32 รองลงมาคือ ต้องการให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 24

ตารางที่ 5.19 เสนอผลการพิจารณาในการจ่ายค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสียเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำของคลองแม่ข่าของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตอบ/ให้ความเห็น *	378	45.8	80	41.0
- จำนวนพื้นที่ถือครอง /พื้นที่ทำการเกษตร	17	2.1	27	13.8
- ระยะห่างที่ตั้งครัวเรือนกับคลองแม่ข่า	106	12.8	30	15.4
- ปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้น	164	19.8	22	11.3
- จำนวนชั่วโมงที่ได้รับผลกระทบ	82	9.9	29	14.9
- ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะยาว	185	22.4	32	16.4
- ต้องการให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น	261	31.6	47	24.1
- การใช้น้ำของครัวเรือน	25	3.0	29	14.9
- รายได้ของครัวเรือน	241	29.2	62	31.8
- การใช้ประโยชน์จากคลองแม่ข่า	53	6.4	41	21.0
ไม่ตอบ/ไม่ให้ความเห็น	448	54.2	115	59.0
รวม	826	100.0	195	100.0

หมายเหตุ : * ตอบได้หลายข้อ

5.3.2 การดำเนินการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย

การดำเนินการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย ประกอบด้วย รูปแบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียม วิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียม วิธีการจ่ายค่าธรรมเนียม ผู้ดำเนินการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ผู้ประสานงานการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) รูปแบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย จากตารางที่ 5.20 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม คือ เก็บแบบเหมาจ่ายเป็นเดือน คิดเป็นร้อยละ 15 และ 26 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบที่เหมาะสมรองลงมา ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลเห็นว่าคือ เก็บตามปริมาณน้ำที่ใช้ คิดเป็นร้อยละ 13 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในตำบลป่าแดดเห็นว่า คือ เก็บตามโซนที่อยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 19

ตารางที่ 5.20 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตอบ/ให้ความเห็น*	378	45.8	80	41.0
- เก็บตามขนาดของที่พัก	54	6.5	12	6.2
- เก็บตามจำนวนผู้อาศัยในครัวเรือน	77	9.3	7	3.6
- เก็บตามปริมาณน้ำที่ใช้	107	13.0	10	5.1
- เก็บแบบเหมาจ่ายเป็นเดือน	123	14.9	51	26.2
- เก็บตามปริมาณน้ำเสียที่ปล่อย	47	5.7	21	10.8
- เก็บตามโซนที่อยู่อาศัย	45	5.5	36	18.5
ไม่ตอบ/ไม่ให้ความเห็น	448	54.2	115	59.0
รวม	826	100.0	195	100.0

หมายเหตุ : * ตอบได้หลายข้อ

(2) วิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย จากตารางที่ 5.21 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลและตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม คือ เก็บเป็นรายเดือน คิดเป็นร้อยละ 37 และ 35 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.21 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตอบ/ให้ความเห็น	378	45.8	80	41.0
- เก็บเป็นรายเดือน	305	37.0	69	35.4
- เก็บเป็นปี	58	7.0	8	4.1
- เก็บแบบเหมาจ่ายครั้งเดียว	15	1.8	3	1.5
ไม่ตอบ/ไม่ให้ความเห็น	448	54.2	115	59.0
รวม	826	100.0	195	100.0

(3) วิธีการจ่ายค่าธรรมเนียมบังคับน้ำเสีย จากตารางที่ 5.22 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าวิธีการจ่ายค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม คือ ให้เจ้าหน้าที่มาเก็บเงินที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 31 และ 37 ตามลำดับ ส่วนวิธีการจ่ายที่เหมาะสมรองลงมา ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลเห็นว่า คือ จ่ายรวมกับค่าน้ำประปา คิดเป็นร้อยละ 5 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในตำบลป่าแดดเห็นว่า คือ จ่ายผ่านระบบธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 3

ตารางที่ 5.22 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจ่ายค่าธรรมเนียมบังคับน้ำเสียของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตอบ/ให้ความเห็น	378	45.8	80	41.0
- จ่ายที่เทศบาล/แขวง	25	3.0	-	-
- จ่ายผ่านระบบธนาคาร	20	2.4	5	2.6
- ให้เจ้าหน้าที่มาเก็บเงินที่บ้าน	259	31.4	72	36.9
- จ่ายรวมกับค่าจัดเก็บขยะ	36	4.4	2	1.0
- จ่ายรวมกับค่าน้ำประปา	38	4.6	1	0.5
ไม่ตอบ/ไม่ให้ความเห็น	448	52.2	115	59.0
รวม	826	100.0	195	100.0

(4) ผู้ดำเนินการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบังคับน้ำเสีย จากตารางที่ 5.23 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้ดำเนินการจัดเก็บค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม คือ เทศบาล คิดเป็นร้อยละ 36 และ 28 ตามลำดับ ส่วนผู้ดำเนินการที่เหมาะสมรองลงมา ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลเห็นว่าคือ ผู้นำชุมชน/คนในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 7 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในตำบลป่าแดดเห็นว่าคือ อบต. คิดเป็นร้อยละ 5

ตารางที่ 5.23 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ดำเนินการจัดเก็บ ค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตอบ/ให้ความเห็น	378	45.8	80	41.0
- เทศบาล	301	36.4	55	28.2
- เอกชน	23	2.8	8	4.1
- ผู้นำชุมชน/ คนในชุมชน	54	6.5	7	3.6
- อปต.	-	-	10	5.1
ไม่ตอบ/ไม่ให้ความเห็น	448	54.2	115	59.0
รวม	826	100.0	195	100.0

5.4 ความเห็นเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียชุมชน และปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ความเห็นเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียชุมชน ประกอบด้วย การรับเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนของเทศบาลนครเชียงใหม่ การจัดการน้ำเสียชุมชนในปัจจุบัน ประโยชน์ที่ได้รับจากการแก้ไขน้ำเสียชุมชน และปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) การทราบว่าเทศบาลนครเชียงใหม่มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชน จากตารางที่ 5.24 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 54 ไม่ทราบว่าเทศบาลนครเชียงใหม่มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชน มีเพียงร้อยละ 46 เท่านั้นที่ทราบ ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในเขตตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่ร้อยละ 57 ทราบว่าเทศบาลนครเชียงใหม่มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชน ซึ่งมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาล ก็เนื่องมาจากว่าระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครเชียงใหม่ นั้น ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 5 บ้านท่าใหม่อึ ซึ่งอยู่ในเขตของตำบลป่าแดดนั่นเอง มีเพียงร้อยละ 43 เท่านั้นที่ไม่ทราบ

ตารางที่ 5.24 การทราบว่าเทศบาลนครเชียงใหม่มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชนของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การรับทราบ	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ทราบ	448	54.2	84	43.1
ทราบ	378	45.8	111	56.9
รวม	826	100.0	195	100.0

(2) การรับทราบที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนของเทศบาลนครเชียงใหม่ จากตารางที่ 5.25 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนของเทศบาลนครเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 74 มีเพียงร้อยละ 26 เท่านั้นที่ทราบถึงที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนของเทศบาลนครเชียงใหม่ และระบุที่ตั้งได้ถูกต้องว่าอยู่ที่หมู่ 5 บ้านท่าใหม่มีเพียงร้อยละ 15 ที่เหลือทราบแต่เพียงว่าตั้งอยู่ในตำบลป่าแดด ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่ทราบว่าระบบบำบัดน้ำเสียตั้งอยู่ที่หมู่ 5 บ้านท่าใหม่มี คิดเป็นร้อยละ 56 มีเพียงร้อยละ 44 เท่านั้นที่ไม่ทราบว่าระบบบำบัดน้ำเสียตั้งอยู่ที่ไหน

ตารางที่ 5.26 การรับทราบที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนของเทศบาลนครเชียงใหม่ของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การรับทราบ	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ทราบ	609	73.7	86	44.1
ทราบ	217	26.3	109	55.9
- ระบุถูกต้อง	124	15.0	109	55.9
- ระบุไม่ถูกต้อง	93	11.3	-	-
รวม	826	100.0	195	100.0

(3) ผู้ดำเนินการและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนที่เหมาะสม จากตารางที่ 5.26 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลและตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้ดำเนินการและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนของเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่เหมาะสม คือ เทศบาลนครเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 35 และ 26 เพราะระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนดังกล่าวเป็นของเทศบาลนครเชียงใหม่ ดังนั้นจึงควรเป็นผู้ดำเนินการและดูแลระบบเอง

ตารางที่ 5.26 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ดำเนินการและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนของเทศบาลนครเชียงใหม่ของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เทศบาล	286	34.6	51	26.2
เอกชน	92	11.1	29	14.9
ไม่ตอบ/ไม่ให้ความเห็น	448	54.3	115	58.9
รวม	826	100.0	195	100.0

(4) การจัดการน้ำเสียชุมชนในปัจจุบัน จากตารางที่ 5.27 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดการน้ำเสียชุมชนในปัจจุบัน ควรมีการปรับปรุงท่อระบายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 59 รองลงมาคือ ควรมีการขุดลอกคูคลองและท่อระบายน้ำ และควรเร่งการสร้างระบบให้สมบูรณ์โดยเร็ว คิดเป็นร้อยละ 50 และ 44 ตามลำดับ ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดการน้ำเสียชุมชนในปัจจุบัน คือ ควรมีการขุดลอกคูคลองและท่อระบายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 73 รองลงมาคือ ควรเร่งการสร้างระบบให้สมบูรณ์โดยเร็ว และควรมีการปรับปรุงท่อระบายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 54 และ 51 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.27 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียชุมชนในปัจจุบันของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น*	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดีแล้ว	90	10.9	19	9.7
ควรมีการปรับปรุงท่อระบายน้ำ	489	59.2	99	50.8
ควรมีการขุดลอกคูคลองและท่อระบายน้ำ	413	50.0	142	72.8
ควรเร่งการสร้างระบบให้สมบูรณ์โดยเร็ว	361	43.7	106	54.4
ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการ	274	33.2	41	21.0
ควรเร่งออกกฎหมายควบคุมการปล่อยน้ำเสีย	254	30.8	64	32.8
ควรมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสีย	47	5.7	6	3.1
รวม	826	100.0	195	100.0

หมายเหตุ : * ตอบได้หลายข้อ

(5) ประโยชน์ที่จะได้รับจากการแก้ไขปัญหาหน้าเสี่ยชุมชน จากตารางที่ 5.28 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าประโยชน์ที่จะได้รับจากการแก้ไขปัญหาหน้าเสี่ยชุมชน คือ สภาพแวดล้อมของเมืองดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 90 และ 87 ตามลำดับ รองลงมาคือ สุขภาพของประชาชนในชุมชนดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 74 และ 77 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.28 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการแก้ไขปัญหาน้ำเสียชุมชนของเมืองเชียงใหม่ของตัวอย่าง
ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น*	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สภาพแวดล้อมของเมืองเชียงใหม่ดีขึ้น	739	89.5	170	87.2
สุขภาพของประชาชนในชุมชนดีขึ้น	609	73.7	151	77.4
นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเที่ยวเพิ่มขึ้น	382	46.3	70	35.9
การประกอบอาชีพของประชาชนดีขึ้น	321	38.9	120	61.5
การนำน้ำมาใช้ประโยชน์ได้เพิ่มขึ้น	30	3.6	65	33.3
รวม	826	100.0	195	100.0

หมายเหตุ : * ตอบได้หลายข้อ

(6) ปัญหาสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ภายในชุมชน จากตารางที่ 5.29 ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เห็นว่าชุมชนมีปัญหาขยะตกค้างเก็บไม่หมด คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาคือ ปัญหาท่อระบายน้ำอุดตัน คิดเป็นร้อยละ 30 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามในตำบลป่าแดด ส่วนใหญ่เห็นว่าชุมชนมีปัญหาน้ำท่วม คิดเป็นร้อยละ 44 รองลงมาคือ ปัญหาขยะตกค้างเก็บไม่หมด คิดเป็นร้อยละ 28

ตารางที่ 5.29 ปัญหาสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ภายในชุมชนของตัวอย่างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และตำบลป่าแดด

การให้ความเห็น*	เทศบาลนครเชียงใหม่		ตำบลป่าแดด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	257	31.1	70	35.9
ปัญหาน้ำท่วม	170	20.6	86	44.1
ปัญหาขยะตกค้างเก็บไม่หมด	287	34.8	54	27.7
ปัญหาท่อระบายน้ำอุดตัน	249	30.1	5	2.7
มลพิษทางอากาศจากท่อไอเสีย	56	6.8	4	2.0
รวม	826	100.0	195	100.0

หมายเหตุ : * ตอบได้หลายข้อ